

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji**

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2011 r.

**Pan
Tomasz Schweitzer
Prezes
Polskiego Komitetu Normalizacyjnego**

P/10/058
KGP-4100-09-01/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹ (dalej *ustawa o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli² przeprowadziła w Polskim Komitecie Normalizacyjnym³, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 11 kwietnia 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli - Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze *Wy-stąpienie*.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2010 r. w części 65 Polski Komitet Normalizacyjny.

1. Dochody budżetowe zaplanowano rzetelnie i zrealizowano zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

W *ustawie budżetowej na rok 2010*⁴ ustalono dochody budżetowe w części 65 *Polski Komitet Normalizacyjny* w wysokości 11 800 tys. zł. W ciągu roku kwota ta nie była zmienia-niana. Faktycznie zrealizowane dochody wyniosły 12 147,5 tys. zł, tj. 102,9 % planu. Pod-

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

³ Dalej PKN.

⁴ Ustawa z dnia 22 stycznia 2010 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 102).

stawową pozycję dochodów (92,6 % całości) stanowiły wpływy ze sprzedaży Polskich Norm, wydawnictw własnych i działalności informacyjnej PKN, w łącznej kwocie 11 247,1 tys. zł. Były one mniejsze o 3% (349,9 tys. zł) od planu (11 597 tys. zł). Precyzyjne zaplanowanie dochodów uzyskanych ze sprzedaży produktów normalizacyjnych – w ocenie NIK - nie było jednak możliwe, ponieważ ich wielkość zależy bezpośrednio od skali popytu na Polskie Normy i inne wydawnictwa normalizacyjne.

Istotną pozycję dochodów stanowiły również wpływy z dochodów własnych (684 tys. zł), na które składała się wpłata nadwyżki dochodów własnych za 2009 rok (297,1 tys. zł) oraz niewykorzystane środki pieniężne w kwocie 387,3 tys. zł prawidłowo i terminowo przekazane na dochody budżetu państwa w związku z likwidacją wydzielonego rachunku dochodów własnych.

Spośród 30 204 zaewidencjonowanych zapisów dochodów kontrolę prawidłowości naliczania dochodów przeprowadzono na próbie 20 transakcji o łącznej kwocie 465,4 tys. zł (3,8 % zrealizowanych dochodów). Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Pobrane dochody były przekazywane do budżetu państwa w terminach wynikających z § 4 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Finansów z 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa*⁵.

W 2010 r. Prezes PKN dwukrotnie umorzył należności w łącznej kwocie 43,3 tys. zł. Jeden z wniosków, o umorzenie 40,7 tys. zł, Wydział Finansowy przygotował w dniu 18 grudnia 2009 r. Podstawę prawną (w dniu sporządzenia wniosku) stanowił art. 42 ust. 1 pkt 2 i 3 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*. Prezes PKN podjął natomiast decyzję w tej sprawie w dniu 15 lutego 2010 r., tj. po upływie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku. W dacie podjęcia decyzji obowiązywały już jednak przepisy *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*⁶. NIK, nie kwestionując zasadności umorzenia, zwraca uwagę, że w tej sytuacji przedłożony wniosek powinien zostać zmieniony poprzez przywołanie właściwej podstawy prawnej.

2. NIK negatywnie ocenia niedotrzymanie przez PKN terminów przekazania do Ministerstwa Finansów jednego z materiałów planistycznych do projektu budżetu na 2010 r. I tak, formularz *RZ-5 – Projekt budżetu państwa na 2010 r. – środki budżetu państwa przeznaczone na finansowanie inwestycji wraz z omówieniem* przekazano w dniu 17 lipca 2009 r., tj. 28 dni po upływie terminu określonego w § 5 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do pro-*

---

⁵ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

jektu ustawy budżetowej na rok 2010⁷. Przyczyną opóźnionego przekazania formularza było niedopatrzenie byłego głównego księgowego PKN, spowodowane zwiększonym obciążeniem związanym z wdrażaniem systemu finansowo-księgowego SAP.

Formularze BD, BW, BW-I oraz PZ-1 przekazane zostały do MF w terminach określonych w pismach Ministra Finansów z dnia 7 sierpnia 2009 r. nr FS5-460-11/424/TOR/09 dotyczącym limitu wydatków bieżących oraz w piśmie nr BP9/412/71/Plan/2009 z 13 sierpnia 2009 r. dotyczącym limitu wydatków majątkowych, to jest w dniach 19 i 20 sierpnia 2009 r. Z uwagi na fakt, że terminy przekazania powyższych dokumentów określone zostały przez Ministerstwo Finansów, NIK nie wyraża negatywnej oceny postępowania PKN, zwracając jednak uwagę, że terminy określone w pismach odbiegały od tych, które wynikały z *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 lipca 2009 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2010*⁸. W sytuacji takiej niezgodności terminów, co do zasady wiążącym jest ten, który wynika z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

3. NIK pozytywnie ocenia wykonanie wydatków przez PKN, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie legalności, rzetelności, celowości i gospodarności wydatkowania środków budżetowych. W ocenie NIK uchybieniem był brak pisemnych uzasadnień niektórych wniosków w sprawie przeniesienia wydatków budżetowych.

W *ustawie budżetowej* zaplanowano wydatki w części 65 PKN w kwocie 32 810 tys. zł, która w ciągu roku nie była zmieniana. Faktycznie wydatkowano 31 283,1 tys. zł, to jest mniej od planu o 4,6 % (o 1 526,9 tys. zł), głównie ze względu na ograniczenie wydatków bieżących.

Szczegółowa kontrola, wylosowanej metodą monetarną⁹ oraz dobranej celowo, próby 48 wydatków o łącznej wartości 6 341,4 tys. zł, stanowiącej 20,3 % wydatków w części 65, nie wykazała nieprawidłowości.

3.1. Na wydatki majątkowe zaplanowano 2 160 tys. zł. W ciągu roku, za zgodą Ministra Finansów, kwota ta została zwiększona o 1 200 tys. zł, do ostatecznej wysokości 3 360 tys. zł, z których wydatkowano 3 100,9 tys. zł (9,9 % wydatków ogółem i 92,3 % planu po zmianach). Przeniesienie środków z wydatków bieżących do wydatków majątkowych wynikało z potrzeby realizacji zadań, których nie można było przewidzieć na etapie planowania. Doty-

---

⁷ Dz. U. Nr 80, poz. 673 ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 122, poz. 1009.

⁹ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

czyło to środków na remont lokalu, który odzyskano w kwietniu 2010 r., potrzeby zakupu narzędzia wykonującego kopie bezpieczeństwa, którego niską wydajność stwierdzono pod koniec 2009 r. po uruchomieniu kolejnego modułu oraz zakupu systemu do tworzenia kopii zapasowych, oprogramowania i sprzętu dla oddziału PKN w Katowicach celem zapewnienia sprawnego działania infrastruktury informatycznej. Efekty rzeczowe wydatków majątkowych to ukończone dwa etapy podprojektu Wirtualizacja zasobów¹⁰ oraz I etap Portalu Polskiego Zasobu Normalizacyjnego¹¹, rozszerzono system do tworzenia kopii bezpieczeństwa. Wykonano także modernizację serwerowni oraz zaadaptowano pomieszczenie, dotychczas wykorzystywane przez najemcę, na sklep i czytelną norm. Dokonano także zaplanowanych zakupów rzeczowych m.in. samochodu osobowego i dostawczego, sprzętu komputerowego i niezbędnych licencji, urządzeń wielofunkcyjnych.

3.2. Na wynagrodzenia (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wydatkowano 15 233,7 tys. zł, to jest 99,8 % kwoty planowanej (15 260 tys. zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wyniosło 4 502 zł (0,9 % więcej niż w 2009 r.). Przeciętne zatrudnienie w PKN w 2010 r. wyniosło 282 etaty, to jest o 3 etaty mniej niż 2009 r.

NIK pozytywnie ocenia celowość wdrożenia w PKN regulacji dotyczących utworzenia funduszu na nagrodę roczną i zasad przyznawania nagrody rocznej dla kierownictwa PKN oraz utworzenia zakładowego funduszu nagród dla pracowników PKN. Wprowadzenie w życie tych regulacji stanowiło realizację wniosku NIK. Regulamin przyznawania nagród dla pracowników w okresie prowadzenia czynności kontrolnych był natomiast w fazie opiniowania.

3.3. W 2010 r. w PKN dokonano przeniesień wydatków budżetowych pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej, na łączną kwotę 2 637 tys. zł, bez zwiększenia ogólnej kwoty wydatków w części 65. Ich celowość nie budziła zastrzeżeń. Przeniesień dokonywano na podstawie decyzji Prezesa PKN, akceptujących wnioski poszczególnych komórek organizacyjnych PKN. Spośród 22 wydanych decyzji w 12 przypadkach dotyczyły one wniosków, w których brak było pisemnego uzasadnienia proponowanej zmiany. Przykładowo: wniosek Wydziału Relacji Zewnętrznych z dnia 5 października 2010 r. o przeniesienie kwoty 100 tys. zł z § 4690 – *Składki do organizacji międzynarodowych, w których uczestnictwo związane jest z członkostwem w UE* do § 4540 – *Składki do organizacji międzynarodowych*.

---

¹⁰ Oprogramowanie (system) umożliwiający dostęp do strukturalizowanej treści norm i innych dokumentów normalizacyjnych

¹¹ Projekt w zakresie zamiany zasobów normalizacyjnych w wirtualną bazę danych.

Dla porównania wniosek Wydziału Informatyki z dnia 12 października 2010 r. o przeniesienie środków w wysokości 150 tys. zł zawierał stosowne uzasadnienie (na rekonfigurację centrum certyfikacji elektronicznej oraz zakup usług wsparcia dla systemu SAP).

Z wyjaśnień Prezesa PKN wynikało, że wyrażał on zgodę na dokonanie przeniesień zarówno na podstawie uzasadnień na piśmie jak i w wyniku uzgodnień ustnych z dysponentami, przy czym – jak wskazał Prezes PKN - bez względu na formę uzasadnienia decyzja o przeniesieniu środków następowała po dokonaniu analizy i weryfikacji budżetu PKN, w pewnych przypadkach wymagała uzgodnień wszystkich komórek organizacyjnych. Zdaniem NIK, pomimo braku formalnych wymagań w tym zakresie, dla zachowania możliwości dokonywania analiz celowości przeniesień (zwłaszcza *ex post*) właściwym byłoby wprowadzenie zasady, aby wszystkie przedkładane Prezesowi PKN wnioski o dokonanie przeniesień zawierały pisemne uzasadnienie.

3.4. Zobowiązania ogółem na koniec 2010 r., w całości niewymagalne, wyniosły 1 172,7 tys. zł, głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego – 966,1 tys. zł. Pozostałe zobowiązania dotyczyły składek na ubezpieczenia społeczne – 146,8 tys. zł, składek na Fundusz Pracy - 15,2 tys. zł oraz dostaw towarów i usług – 44,6 tys. zł.

3.5. W związku z wprowadzeniem z dniem 21 września 2010 r. nowych zasad bankowej obsługi budżetu państwa, NBP na koniec każdego dnia roboczego dokonywał automatycznych zwrotów niewykorzystanych środków z rachunku PKN na centralny rachunek bieżący budżetu państwa pozostawiając na rachunku limit w wysokości 5 tys. zł (tzw. pogotowie kasowe). W dniu 31 grudnia 2010 r. zostały automatycznie zwrócone wszystkie niewykorzystane środki z rachunku bieżącego.

4. Najwyższa Izba Kontroli wydaje pozytywną ocenę skuteczności funkcjonowania procedur kontroli finansowej, wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych w Polskim Komitecie Normalizacyjnym. Ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz badania próby łącznie 95 dowodów wylosowanych metodą monetarną oraz z próby doboru celowego o łącznej wartości 7 374,1 tys. zł. W badanej próbie, a także w wyniku przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych, nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Zdaniem NIK sprawozdania budżetowe *Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych*, *Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa*, *Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych*, *Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych* oraz *Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych*

oraz gwarancji i poręczeń przekazują prawdziwy i rzetelny obraz odpowiednio dochodów, wydatków, stanu środków, a także należności i zobowiązań w 2010 r.

Sprawozdania Rb-23, Rb-27 i Rb-28 zostały sporządzone terminowo. NIK negatywnie ocenia natomiast przekroczenie terminu sporządzenia oraz przekazania sprawozdań Rb-N oraz Rb-Z za IV kwartał 2010 r.

Zgodnie z załącznikiem nr 6 do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych*¹² termin złożenia ww. sprawozdań upływał w dniu 14 lutego 2011 r. Przekazano je natomiast do Głównego Urzędu Statystycznego w dniu 17 lutego 2011 r. Przyczyną nieterminowości było – wg wyjaśnień Prezesa PKN – błędne odczytanie terminu ich składania.

6. NIK pozytywnie ocenia stopień zaawansowania prac nad wdrożeniem budżetu zadaniowego. Jest on wysoce zaawansowany. Sposób określenia wydatków na realizację poszczególnych działań oraz metodologia określenia mierników i ich wartości dla podzadań, a także zasady ewidencji wydatków w układzie zadaniowym nie budzą zastrzeżeń.

W 2010 r. Prezes PKN realizował zadania w ramach funkcji 6 *Koordinacja polityki gospodarczej kraju* oraz funkcji 22 *Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna*.

W przedłożonym Ministrowi Finansów w sierpniu 2009 r. projekcie budżetu zadaniowego według formularzy oznaczonych symbolami BZ-1, BZ-2 i BZ-3 wyszczególnione zostały funkcje, zadania i podzadania. Nie wyodrębniono natomiast wchodzących w skład podzadań działań jako najniższego szczebla klasyfikacji zadaniowej. Było to niezgodne z instrukcją szczegółową do wypełniania formularzy zawartą w rozdziale 6 załącznika nr 77 do *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2010*. Brak wyszczególnienia działań w ww. formularzach wyjaśniano dokonywaniem przez Ministerstwo Finansów częstych modyfikacji aplikacji BUZA oraz działaniem pod presją terminu i w okresie zwiększonego obciążenia pracą, a także wskazano, że w opisie zadań przewidzianych do realizacji w 2010 r. zostały wyszczególnione działania dotyczące podzadania 6.7.1 i 6.7.2.

Skontrolowano realizację podzadania 6.7.1 *Organizowanie działalności normalizacyjnej z uwzględnieniem normalizacji europejskiej i międzynarodowej łącznie z realizacją zadań wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej* realizowanego w ramach funkcji 6.

---

¹² Dz. U. z 2010 r. Nr 43, poz. 247.

Na realizację ww. podzadania wydatkowano środki w wysokości 13 457 tys. zł. Celem podzadania było zapewnienie ochrony interesów konsumentów, bezpieczeństwa pracy w zakresie działalności normalizacyjnej. Do monitorowania realizacji podzadania przyjęto miernik – *Procent norm europejskich zatwierdzonych jako Polskie Normy w wymaganym terminie*.

Wartość miernika od osiągnięcia w 2010 r. ustalono na poziomie 100 %, bowiem zgodnie ze statutem Europejskich Organizacji Normalizacyjnych wszystkie jednostki normalizacyjne krajów członkowskich (w tym PKN) są obowiązane wprowadzić do zbioru swoich norm krajowych, w ściśle określonym terminie, wszystkie Normy Europejskie powstające w tych organizacjach.

Osiągnięta wartość miernika wyniosła 99,74 %. Pomimo niższej wartości miernika uznać należy, iż wszystkie Normy Europejskie zostały wprowadzone do zbioru Polskich Norm zgodnie z obowiązującym terminem, gdyż w trzech przypadkach opóźnienie wynikało z przyczyn niezależnych od PKN, tj. jedno opóźnienie wynikało ze skrócenia przez organizację europejską terminu wprowadzenia Europejskiej Normy do 2 miesięcy a w dwóch przypadkach spowodowane to było niewykazaniem Europejskich Norm w dostępnych bazach danych.

Dla rozliczania wydatków w układzie zadaniowym wykorzystywano możliwości systemu finansowo-księgowego poprzez rozbudowaną analitykę o tzw. segment – składający się z paragrafu klasyfikacji budżetowej i symbolu oznaczającego rodzaj, miejsce wydatku oraz identyfikującego dysponenta środków budżetowych w PKN.

7. Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Rozważenie celowości ustanowienia zasady dokonywania pisemnych uzasadnień wniosków kierowanych do Prezesa PKN w sprawie przeniesienia wydatków budżetowych;
2. Zapewnienie terminowego przekazywania sprawozdań budżetowych.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Prezesa o nadesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

Dyrektor
Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa
i Prywatyzacji NIK
z up.

(-) Lech Oniszczenko
Wicedyrektor